

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

El concurs *X(p)rimenta ja té guanyadors*

El concurs coorganitzat per l'ACCC i per *Recerca en Acció* va atorgar 7 premis i 27 mencions d'honor a escolars catalans

Ja coneixem els guanyadors del concurs audiovisual de ciència *X(p)rimenta*, que coorganitzen l'Associació Catalana de Comunicació Científica i *Recerca en Acció*, portal de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, CosmoCaixa Barcelona, l'Escola d'Enginyeria de Telecomunicació i Aeroespacial de Castelldefels (Universitat Politècnica de Catalunya) i l'Observatori Fabra de Barcelona. Els membres del jurat van atorgar 7 premis i 27 mencions d'honor entre els 113 vídeos que es van presentar al certamen. L'acte de lliurament dels premis i de les mencions d'honor va tenir lloc el passat 28 de juny a l'Escola d'Enginyeria de Telecomunicació i Aeroespacial al campus de Castelldefels de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). A banda de l'acte de lliurament i del visionat dels vídeos, en Víctor Grau, de la Universitat de Vic i responsable del projecte *Physics!* va fer una demostració de levitació magnètica.

Els 34 vídeos distingits són accessibles al portal *Recerca en Acció* (<http://bit.ly/mv3uFA>).

El portal *Recerca en Acció* va coorganitzar el concurs

Els guanyadors

Els guanyadors d'aquesta primera edició del certamen es reparteixen en quatre categories: primària, secundària, batxillerat i cicles formatius. El jurat ha decidit concedir 7 premis. A primària, els premis són per a «Plou», de l'escola La Noguera (Balaguer) i per a «La llum i els colors», de l'escola Farigola (Seva); a secundària, els guanyadors són «El principi d'Arquímedes», de l'Institut Estela Ibèrica (Santa Perpètua de Mogoda) i «La col llombarda com a indicador de

pH», de l'IES La Bisbal (La Bisbal d'Empordà); a batxillerat, els premis són per a «L'ona estacionària», de la Fundació Llor (Sant Boi de Llobregat) i «Mida i glucosa», de l'Institut Manuel Blancafort (La Garriga) i als cicles formatius el guanyador és «Representació química dels tints d'oxidació», de l'Institut de Sant Feliu de Guíxols.

A més, el jurat ha atorgat 27 mencions d'honor que es poden consultar al següent enllaç: <http://bit.ly/kcPrri>

Els alumnes de primària de La Noguera (Balaguer) fent ploure

El concurs

X(p)rimenta és un certamen audiovisual de ciència adreçat al jovent de Catalunya. Cada vídeo documenta un experiment que il·lustra bé un principi científic. L'objectiu és que els vídeos serveixin d'exemple a qualsevol interessat que vulgui experimentar la ciència amb mitjans senzills.

La llum i els colors pels alumnes de l'escola Farigola (Seva)

Hi ha experiments sobre temàtiques molt diverses que engloben des de la pressió atmosfèrica, la química, la biologia o la meteorologia, entre altres.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Apropant la recerca mèdica als malalts

La lluita contra les malalties minoritàries, cosa de tres: investigadors, professionals sanitaris i pacients

«Els investigadors estan molt lluny dels malalts i de la seva forma de vida», reflexiona Mar Puigdemívol, investigadora de la Universitat de Barcelona (UB), a la sessió del cicle *Calaix de ciència* que coorganitzen l'Associació Catalana de Comunicació Científica i l'Observatori de la Comunicació Científica de la Universitat Pompeu Fabra. L'ACCC va organitzar una jornada de reflexió entorn a les malalties rares o minoritàries: «les dues accepcions són vàlides», segons Isabel Calvo, presidenta de la Federació Espanyola de Malalties Rares (FEDER). Encara que la denominació pot portar-nos a entendre que aquest tipus d'afeccions en el seu conjunt són alguna cosa aïllada, les xifres aproximades mostren que es tracta d'una realitat palpable. «Existeixen entorn de 7.000 malalties minoritàries. A Espanya hi ha 3 milions d'afectats i a Catalunya uns 400.000», apunta Anna Ripoll, delegada de FEDER a Catalunya. Per això l'ACCC va decidir organitzar la jornada oberta al públic titulada «Present i futur de les malalties minoritàries: del laboratori a la consulta» el passat 31 de maig a l'auditori de la UPF.

La jornada va comptar amb Empar Crespo, Albert Giralt, Mar Puigdemívol i Laura Rué, un grup de quatre investigadors del Departament de Biologia Cel·lular, Immunologia i Neurociències de la UB que van guanyar el VII Premi Joan Oró (2010) a la divulgació de la recerca científica, que organitza l'ACCC, en la categoria multimèdia amb un documental sobre la corea de Huntington titulat *De Sant Vito a les cèl·lules mare*. «La malaltia de Huntington afecta una de cada 100.000 persones i és d'herència dominant: els fills dels malalts tenen un 50% de possibilitats de patir la malaltia del seu progenitor», aclareix Albert Giralt.

Millorar la situació d'aquells que pateixen malalties minoritàries ha de ser una tasca conjunta. «Potser els investigadors estan massa allunyats de la seva realitat», subratlla Laura Rué.

Una bona comunicació entre tots els implicats ajudaria a millorar la vida dels pacients evitant que alguns caiguin en falses esperances «d'assajos clínics miraculosos», segons Empar Crespo. El problema és precisament que «molts pacients es llancen a qualsevol proposta d'assaig clínic», afegeix Rué.

Un altre agent decisiu per sumar solucions a les malalties minoritàries són les associacions de pacients que exerceixen de «grup de pressió per reclamar els drets que es mereixen els malalts», indica Isabel Calvo. De fet «no es destinen els mateixos recursos a combatre aquestes malalties que [els que es destinen] a les comunes, com les cardiovasculars o el càncer», destaca Jordi Pérez, metge de la Unitat de Malalties Minoritàries de l'Hospital de la Vall d'Hebron. «Els afectats per malalties minoritàries solen ser-ho des de molt joves i tenen una sèrie de traves, de manera que no disposen dels mateixos drets que aquells que pateixen les malalties comunes», conclou el Dr. Pérez.

A la taula del debat de malalties minoritàries van seure investigadors, associacions de malalts i un metge especialista (foto: ACCC)

Pacients 2.0

Afavorir la comunicació entre els diferents actors implicats és una de les bases de la millora de la realitat de les malalties rares. Existeixen eines a Internet que permeten que flueixi la informació entre aquells que la reclamen i els qui la poden proporcionar. «*Patients like me* és una plataforma sobre malalties que utilitzen tant investigadors com professionals sanitaris o malalts. És una espècie de Facebook sobre salut», indica Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC i moderadora del debat.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconeixudes

«Orphanet és una plataforma similar específica de malalties minoritàries», assenyala Jordi Pérez.

En qualsevol cas, els veritables protagonistes a l'hora de parlar de malalties minoritàries són aquells que les pateixen. Internet ha fet possible que «els malalts de vegades disposin de nova informació sobre el seu mal que encara desconeix el seu propi metge», aclareix el metge de l'Hospital de la Vall d'Hebron. Entre els presents a l'auditori del Campus de la Comunicació de la UPF es trobaven malalts i familiars. Des de la graderia es va poder escoltar que en ocasions «són els propis malalts els que no volen saber res de la seva malaltia».

Podeu veure un resum en vídeo de l'acte a:

<http://bit.ly/kEbsjD>

Esquivant els paranys dels sondejos electorals

Frederic Udina (UPF) va conduir l'última sessió del Cicle d'autodefensa matemàtica a l'Ateneu Barcelonès

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) s'ha quedat fora de l'ajuntament de Girona per dos vots. Bildu ha obtingut 22 escons en les juntes generals de Guipúscoa quan una enquesta li'n pronosticava només 6. Quan encara s'aprecia el fum de la foguera de les passades municipals, hem tingut l'oportunitat de conèixer unes eines útils que ens ajudaran a distingir què tenen de cert (o almenys què tenen de poc rigorós) els habituals sondejos electorals. Es pot saber qui guanyarà amb certesa unes eleccions mitjançant un sondeig? Frederic Udina, professor d'estadística de la Universitat Pompeu Fabra i de la Barcelona GSE (Graduate School of Economics), ha volgut resoldre aquest dubte amb una sèrie de claus que ens expliquen no només com funcionen aquest tipus d'enquestes, sinó com s'estructura el nostre sistema electoral aplicant un percentatge mínim de vot vàlid o l'anomenada Llei d'Hondt.

El passat 2 de juny, a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès, va tenir lloc, a càrrec del professor Udina, l'última sessió del *Cicle d'autodefensa ma-*

temàtica que coorganitza l'entitat del carrer Canuda amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica a través del periodista Michele Catanzaro.

«Els partits que no arriben al 5% de vots vàlids queden exclosos», apunta Udina. «El fet que hi hagi una certa quantitat de vots en blanc encareix arribar a aquest 5%», conclou el professor per explicar que a ERC no li haguessin fet falta dos vots més al consistori de Girona si hi hagués hagut menys vots en blanc. «Si vint persones que van votar en blanc s'haguessin quedat a casa, ERC hagués obtingut representació a Girona», aclareix.

Frederic Udina, a l'Ateneu Barcelonès, va donar eines d'autodefensa matemàtica per interpretar els sondejos electorals (foto: ACCC)

Llei d'Hont i circumscripcions

El nostre sistema electoral, explica Udina, «no fa el repartiment d'escons d'una forma proporcional i es deu a un aspecte polític» per evitar que petites circumscripcions es quedin amb una escassa representació. Això implica que, en províncies més grans, calgui obtenir un major nombre de vots per guanyar un escó respecte a les circumscripcions menys poblades. «Després, amb la Llei d'Hont, sí que es fa un repartiment d'escons que vol ser el més proporcional possible», afegeix. En definitiva, «la Llei d'Hondt la podem entendre com un mercat en el qual es determinen quants vots ha de «pagar» cada partit per cadascun dels seus escons», aclareix el professor de la UPF. «El mínim del 5% o la grandària de les circumscripcions, amb la compensació de les petites, són més determinants que la Llei d'Hondt», conclou quan explica perquè un partit com Izquierda Unida obté

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

un considerable nombre de vots a nivell estatal però amb prou feines aconsegueix representació parlamentària.

Les claus dels sondejos electorals

Estem acostumats a viure bombardejats amb sondejos electorals, no només durant la campanya electoral. Udina indica que cal fixar el punt de mira en el marge d'error i en la grandària de la mostra. Segons el professor, és habitual veure sondejos en premsa que donen per guanyador un partit per una petita diferència similar al propi marge d'error de l'enquesta, amb el que no es pot garantir el que assegura el titular que encapçala a so de bombo i platerets aquest tipus d'informació. La grandària de la mostra també determina fins a quin punt pot ser rigorós un sondeig. Les enquestes que es fan entrevistant petites mostres tindran un gran marge d'error amb el que les possibilitats que encertin poden deure's més a la casualitat que a la bona praxi. Per això el professor d'estadística ha volgut finalitzar la seva exposició proporcionant eines d'autodefensa matemàtica per interpretar adequadament els sondejos electorals. «Abans de creure's un sondeig cal mirar-se'n dos o tres. A més, cal repassar la fitxa tècnica i tenir en compte tant el marge d'error com la dimensió de l'enquesta.» Quant a determinar el nombre d'escons amb un sondeig electoral, Udina és taxatiu: «és impossible. Els sondejos haurien de donar forquilles de nombre d'escons molt majors, però llavors cap mitjà els publicaria.»

Michele Catanzaro, presentador de l'acte, va concloure sobre el cicle d'autodefensa matemàtica que «si escoltem el que ens diuen els números», més que usar-los com a armes llancívols per defensar aferrissadament arguments, «tenen moltes coses interessants a dir-nos».

El Cicle d'autodefensa matemàtica va ser organitzat a l'Ateneu Barcelonès en col·laboració amb l'ACCC

Podeu veure un resum en vídeo de l'acte a:
<http://bit.ly/mn18k8>

Participa en el concurs de la sostenibilitat

Oberta la 3a edició del certamen *Els teus objectius* fins al 14 de novembre

Fomentar en la ciutadania la reflexió sobre les qüestions mediambientals. Aquesta és la meta del concurs *Els teus objectius*, que va arrencar el passat 5 de juny, coincidint amb el Dia Mundial del Medi Ambient. El certamen, coorganitzat per l'Associació Catalana de Ciències Ambientals (ACCA) i pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de la Generalitat de Catalunya (CADS), manté el termini de participació fins al 14 de novembre de 2011.

Com participar-hi

Per participar-hi, els concursants hauran de fer arribar una foto o un vídeo, d'un minut de durada màxima, on expliquin alguna petita acció del dia a dia que contribueixi a avançar cara a una societat més sostenible. El certamen disposa d'una web amb la informació detallada: www.elsteusobjectius.cat/

Modalitat Twitter

La novetat d'aquesta edició és la modalitat de micropoesia a través del compte de Twitter @teusobjectius. «La idea és que els concursants es dirigeixin al nostre compte i nosaltres farem una repulada. Es podrà participar amb un màxim de deu piulades», explica Àngels Codina, coordinadora del certamen.

Àngels Codina (ACCA), Ramon Arribas (CADS) i Cristina Ribas (ACCC) a la presentació de *Els teus objectius*

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

A la presentació del concurs va participar Cristina Ribas, presidenta de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), qui va destacar la importància d'aprofitar eines com Twitter ja que «Internet està creixent i encara només hem vist la punta de l'iceberg».

Ramon Arribas, director del CADS, va destacar la importància de la sostenibilitat com a motor de sortida de la crisi. «És inversemblant que ens vulguin fer sortir de la crisi aquells que ens hi han ficat», explica. «No podem sortir de la crisi fent cotxes quan ens ha portat a la crisi fer-los», afegeix.

Podeu veure un resum en vídeo de l'acte a:

<http://bit.ly/kkf9jv>

16 científiques catalanes, al Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Exposició oberta fins el 10 de setembre

L'exposició *16 científiques catalanes* arriba al Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB). Organitzada per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i amb la col·laboració del Departament d'Economia i Coneixement (ECO) de la Generalitat de Catalunya i la Red de Unidades de Cultura Científica (UCC+i), la mostra es va obrir al públic el 16 de juny al Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, situat a l'avinguda de les Drassanes 13.

El laboratori de l'Agència de Salut Pública (ASPB) centra la seva activitat en l'anàlisi de les aigües de consum, begudes i aliments, i també en aspectes de salut ambiental. Dóna suport analític als seus clients (públics i privats) i als programes de vigilància i control que desenvolupen les autoritats sanitàries, en una línia sostinguda d'excel·lència i millora continuada. El centre té el seu origen en el Laboratori Municipal de Barcelona creat el 1887.

Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (foto: ASPB)

L'exposició

La mostra es basa en el perfil de científiques en actiu que treballen en universitats o centres de recerca i empreses de Catalunya. Per a Mercè Piqueras, coordinadora de l'exposició, «tot i que la presència de la dona segueix sent minoritària en alguns àmbits de la recerca, el nombre d'investigadores ha anat augmentant en les últimes dècades. No obstant això, aquesta major presència als laboratoris no sol reflectir-se en la percepció pública de la ciència.»

Aquesta exposició, que compta amb un bloc per a poder ampliar la informació <http://16cientifiquescatalanes.blogspot.com/>, vol posar de manifest el paper fonamental de la dona en l'avenç de la ciència a la nostra societat.

Estarà oberta al públic fins al 10 de setembre i es podrà visitar de dilluns a divendres, de 9.00 h. a 19.00 h.

Les investigadores

Entre les investigadores que hi apareixen hi ha científiques del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), com Conxita Solans, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya; de la Universitat de Barcelona, com la matemàtica Pilar Bayer; de la Universitat Autònoma de Barcelona, com l'antropòloga Adriana Kaplan; de la Universitat de Girona, com la química computacional Sílvia Simon; de la UPC i l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya, com la bioenginyera Alícia Casals i de centres CERCA

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

com l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, amb l'arqueòloga Marta Prevosti.

Exposició
16 Científiques CATALANES

Del 16 de juny al 10 de setembre de 2011
De dilluns a divendres de 9:00 a 19:00

Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona
Avinguda Drassanes 13, 08001 Barcelona

Coordina:
Agència de Salut Pública de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa
Comissionat per a Universitats
i Recerca

FECYT

Cartell de la mostra (imatge: Miquel Baidal)

Entre les investigadores de l'àmbit privat, hi trobem la biòloga especialista en microbiologia cervesera, Marta Orive, de l'empresa Mahou-San Miguel, i a la física Lourdes Vega, directora de MATGAS.

Podeu llegir més informació a l'enllaç:
<http://bit.ly/gaWkxX>

CERCA: nova entitat col·laboradora

Centres de Recerca de Catalunya (CERCA) és nova entitat col·laboradora de l'ACCC.
Més informació a: <http://bit.ly/INJkVI>

Ciència mundial al desert

La World Federation of Science Journalists celebra el seu congrés mundial a Qatar

Del 27 al 29 de juny, alguns dels més destacats periodistes i divulgadors científics de tot el món es van reunir a Doha (Qatar) per a debatre en profunditat quina és la situació del periodisme i en general la comunicació científica al nostre planeta.

Les jornades van ser presidides per Nadia El-Awady, periodista egípcia i presidenta de la World Federation of Science Journalists (WFSJ), entitat de la qual l'ACCC és membre.

Nadia El-Awady i Mohammed Yahia, periodistes d'Egipte a Doha (foto: Mercè Piqueras)

El congrés (el WCSJ2011) inicialment s'havia de celebrar a El Caire, però arran de la revolta a Egipte es va decidir canviar la seva ubicació per Qatar.

L'energia, l'aprofitament dels recursos, l'optimització de l'aigua en zones àrides o la lluita pel desenvolupament, van ser alguns dels temes tractats. Trobareu més informació sobre aquest congrés al bloc de Mercè Piqueras, expresidenta de l'ACCC, qui va ser present a Qatar:
<http://lectoracorrent.blogspot.com/>

El proper congrés de la WFSJ tindrà lloc a Helsinki (Finlàndia) a finals de juny de 2013 i serà presidit per Vesa Niinikingas.

Podeu veure una entrevista en vídeo, subtítulada en català, a Nadia El-Awady, presidenta de la WFSJ, en ocasió de la seva recent visita a Barcelona: <http://bit.ly/IZNkY7>

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Activitat de la llista de correu

Resum dels principals temes debatuts a la llista de l'ACCC

El bacteri que va fer esclatar la por infundada a les verdures espanyoles a Alemanya, especialment al cogombre, va ser un dels primeres protagonistes dels comentaris de la llista de l'ACCC al juny. Els nostres llistaires van indicar amb rigor quin nom té aquesta microscòpica protagonista: Mercè Piqueras va apuntar que es recomana mantenir la forma llatinitzada del nom científic d'aquest bacteri, *Escherichia coli*, amb majúscula al nom del gènere (*Escherichia*) i minúscula a l'epítet de l'espècie (*coli*), i en cursiva.

La química continua acaparant gran part de l'atenció aquest 2011, el seu Any Internacional. Bibiana Bonmatí, de la Universitat de Barcelona, va fer una crida per saber on podia trobar vídeos sobre química. Entre les recomanacions, Mónica López Ferrado va destacar el documental *The Elements*, que es pot trobar a l'arxiu INPUT, de la UPF. Pep Anton Vieta va recomanar el web <http://www.periodicvideos.com/> on es troben vídeos d'experiments i explicacions per a tots els elements de la taula periòdica.

Aquest any, a més de ser l'Any Internacional de la Química i dels Boscos, és també el dels ratpenats. Els quiròpters van ser protagonistes d'una conferència a la UB i ho seran el 22 de juliol a Collserola gràcies a la Fàbrica del Sol.

L'èxit de l'obra *Copenhaguen* també va suscitar comentaris. La representació al Teatre Nacional de Catalunya va exhaurir les entrades els seus últims dies de representació.

Vacunar-se o no vacunar-se: aquesta és la qüestió sobre la qual es va demanar un expert a la llista de l'ACCC. Molts llistaires van apuntar que no tenia cap sentit debatre amb algú que estigués en contra de la vacunació, ja que és un tema prou consolidat a nivell científic. «És com si un geòleg fes un debat amb algú que afirmés que la Terra

és plana», indicava Alberto Fernández. Claudi Mans també va ser molt clar: «hi ha debats que no es poden plantejar com a rings».

Els llistaires també van estar refranys arran de la trobada sobre Refranys Meteorològics que va anunciar la UB. El «sol rogent, pluja o vent» es va opinar que era «cel rogent, pluja o vent». Claudi Mans va aportar un text sobre refranys ficticis contemporanis vinculats a la química: «pel juliol, ni dona ni glicol»: <http://bit.ly/jyerwj>

Un de les temes que més va preocupar als membres de la llista va ser la inaccessibilitat als continguts del portal *Global Talent*. Diversos llistaires van mostrar-se decebuts per no poder accedir ara als articles publicats al web.

El debat sobre els sistemes electorals també va continuar present. Laia Torres de *Investigación y Ciencia* aportava un enllaç amb un bon grapat d'articles: <http://bit.ly/iXV5yc>

La Llei Òmnibus de la Generalitat, concretament la part que pot afectar la ciència, també va ser objecte de debat. Michele Catanazaro va aclarir que «la llei influeix en el mNACTEC (deroga el Decret 150/1991, d'1 de juliol, pel qual s'aproven els Estatuts del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya) i en l'IRTA (Modificació de la Llei 4/2009, de 15 d'abril de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària)». «També he trobat en premsa referències a canvis en l'accés motoritzat als boscos i en la gestió dels quiròfans», va afegir.

Joaquim Elcacho, va aclarir que, «a banda de la denominada llei òmnibus, també està en fase d'aprovació la llei d'acompanyament dels pressupostos, que inclou, entre d'altres, una interessant indicació sobre el funcionament dels centres de recerca de la Generalitat».

Mercè Piqueras va explicar que «a través de la llista de l'EUSJA he vist el mapa mundial del periodisme científic que Ferris Jabr, periodista científic que treballa a Cambridge (Massachusetts), ha començat a fer: <http://tinyurl.com/3ftq4bm>». A la llista es va opinar que aquesta és una bona iniciativa a la qual sumar-se.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

L'expresidenta de l'ACCC també va recordar que l'11 de juny va morir Giorgio Celli, conegut divulgador italià. A Itàlia se'l recorda especialment pels seus programes de TV sobre els animals i l'ambient, com ara *Nel regno degli animali*. Aprofitant l'avinentsa, Ignasi Cebrian va fer una crida per a per trobar una transcripció de *Il mestiere di vivere*, d'aquest autor.

Gonzalo Remiro va compartir la publicació *on line* amb motiu del 10è aniversari de la FECYT: <http://goo.gl/WR8sV>

Quant ha de cobrar un responsable de comunicació per trenta hores de feina a la setmana? Una oferta laboral va aixecar polseguera, ja que els 15.000-17.000 euros bruts de salari van semblar escassos a més d'un llistaire.

Marc de Semir va aprofitar aquest espai per a anunciar el seu comiat de l'Hospital Clínic: va rebre molts missatges de suport.

És rigorosa la magetoteràpia? Sobre això va reflexionar Mercè Piqueras, qui va deixar clars els seus dubtes al respecte. Gregori València va opinar que «la força motriu d'aquestes "teràpies" i d'altres molt més admeses com ara la psicoanàlisi (com bé explica Adolf Tobeña en el seu darrer llibre: *Píndoles o Freud*) és l'efecte placebo. Aquest efecte està ben demostrat que pot ser molt efectiu en el cas del dolor amb, per exemple, proves d'imatge. Per a que l'efecte placebo sigui efectiu evidentment s'ha de fer creure al pacient que allò l'alleujarà. No es pot ésser escèptic.»

Xavier Duran es va sorprendre en llegir a *El País* la notícia «La CEOE ve en los genes la clave del éxito escolar».

«La CEOE també qüestiona la presència femenina a la docència (en aquest cas perquè per compaginar la feina i les tasques de la llar es fa reducció de jornada). El projecte de la reforma educativa que proposa la patronal dels empresaris assenyala que l'herència genètica té un paper equivalent o quelcom superior al de l'origen socioeconòmic. La conclusió és evident:

la despesa en educació, així, no és el més important per obtenir bons resultats», escriu Duran. «Penso que les estratègies per reduir les despeses socials estan arribant a recuperar arguments que, si fan forat a la societat, poden portar a situacions més que delicades», conclou.

Duran també va compartir la seva sorpresa en assabentar-se a través d'una carta de Juan Antonio Aguilera, professor de la Universitat de Granada publicada a *El País*, de la construcció, amb un cost de 651.000 euros - en part del Fons Europeu de Desenvolupament Rural-, del Centre d'Interpretació de les Cares de Bélmez, on hi haurà fotos i psicofonies. «Crec que sobren comentaris, però per qui no el tingui recupero un article que va enviar ja fa set anys en Pau Garcia sobre les suposades cares», opina el químic.

I per a finalitzar un joc: algú se'n recorda de la llegenda de la invenció dels escacs i de la recompensa que va demanar? Un gra de blat per la primera casella de l'escaquer, 2 per la segona, 4 per la 3a, 8 per la 4a, 16 per la 5a... i així fins a la darrera, que en fa 64. S'ha de calcular el nombre total de grans de blat, o sigui, que és la suma dels termes d'una progressió geomètrica on el primer terme no és zero.

Els membres de la llista van aportar la solució: 2 elevat a la 64-1. Raül Toran, vicepresident de l'ACCC, va aportar un enllaç amb l'explicació: <http://bit.ly/II3mki>.

La llista de distribució de correu electrònic de l'ACCC és un espai de debat i comunicació científica obert a tothom, on es poden expressar i compartir, de forma respectuosa, opinions i temes relacionats amb la comunicació científica i la ciència en general.

Per a subscriure's a la llista de l'ACCC, heu d'enviar un correu electrònic en blanc a: accnet-subscribe@yahoogroups.com. Quan rebeu el correu de confirmació, simplement cal respondre'l directament amb el botó de *Respondre* del vostre programa de correu electrònic.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

El raconet de la llengua

Les sis regles d'Orwell per millorar el llenguatge

Les va escriure George Orwell (1903-1950) en el seu assaig «Política i la llengua anglesa». Són vàlides per a qualsevol altra llengua i molt adequades per al llenguatge periodístic.

1. No useu mai una metàfora, un símil o qualsevol altra figura retòrica que estiguen acostumats a veure en lletra impresa.
2. No useu mai un mot llarg si un de curt també és escaient.
3. Sempre que pugueu eliminar una paraula, feu-ho.
4. No useu mai la veu passiva si podeu usar l'activa.
5. No useu mai una frase estrangera, un mot científic o un d'argot, si podeu trobar-ne un d'equivalent en el llenguatge corrent.
6. Trenqueu qualsevol de les regles anteriors si, en fer-ho, eviteu dir qualsevol barbaritat.

Mercè Piqueras

Benvinguda als nous membres de l'ACCC

A la Junta de l'Associació Catalana de Comunicació Científica celebrada durant el mes de juny es va aprovar que Bruna Espar, Pere Figuerola, Sara Ibáñez, Núria Jar i Mónica López, siguin membres de l'ACCC.

Si encara no ets soci, informa't al nostre web i anima't! Tens tota la informació que necessites al següent enllaç: <http://bit.ly/lw9KgH>.

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: www.accc.cat

Twitter: <https://twitter.com/ACCC>

Facebook: <http://on.fb.me/hTDrQc>

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/accc/>

LinkedIn (empresa i grup): <http://linkd.in/ceddtJ>

<http://linkd.in/aaisv4>

Vimeo: <http://vimeo.com/accc>

Us recordem que si voleu subscriure-us a la llista de distribució de l'ACCC
<http://groups.yahoo.com/group/acccnet>

Entitats col·laboradores de l'ACCC

